

ФУНКЦИОНИСАЊЕ ЕУ КАО ЗАЈЕДНИЦЕ

Функционисање: у средишту ЕУ су државе чланице - 28 земаља које припадају Унији и њени грађани. Јединствена карактеристика ЕУ је да, иако су то **суверене, независне државе**, те државе удружују део своје „**суверености**“ како би стекле моћ и искористиле предност коју им даје **величина**. У пракси, удруживање суверенитета значи да државне чланице преносе део овлашћења која имају у доношењу одлука на заједничке институције које су основале, да би се одлуке о конкретним питањима од заједничког интереса демократски доносиле на нивоу ЕУ.

Стога је систем ЕУ смештен између потпуно савезног система какав сусрећемо у САД и система међувладине сарадње који постоји у Уједињеним нацијама. **Од свог оснивања 1950. год.** ЕУ је направила знатне помаке. Изградила је јединствено тржиште роба и услуга које обухвата 28 држава чланица са преко 500 милиона грађана слободних да се крећу и живе где год желе.

Створила је јединствену **валуту, ЕВРО**, која је сада водећа светска валута и која чини јединствено тржиште роба и услуга ефикаснијим. **ЕУ** такође и највећи **давалац хуманитарне** и развојне помоћи на свету. Ово су само нека од достигнућа која је ЕУ до сада створила.

Планови ЕУ обухватају и рад на окончању Економске кризе у Европи. Она је на челу борбе против климатских промена и њихових последица, она помаже суседним земљама и наставља преговоре о проширењу те гради заједничку спољну политику која ће допринети ширењу европских вредности у свету.

Успех ових амбиција зависи од могућности доношења делотворних и благовремених одлука, као и од њихове примене.

Уговори Европске Уније се заснивају на владавини права. То значи да је свако деловање ЕУ засновано на уговорима које су добровољно и на демократски начин одобриле све њене чланице. Све државе чланице ЕУ су преговарале о уговорима и са њима су се сагласиле а потом и ратификовале у националним парламентима или на референдуму.

Уговори дефинишу циљеве Европске Уније, правила за функционисање институција ЕУ, начине доношења одлука и односе између ЕУ и њених држава чланица. У уговоре се уносе измене сваки пут када се унији придружи нова чланица. С времена на време, уговори се мењају у циљу реформе институција Европске уније као и проширивања подручја надлежности ЕУ.

Последњи допуњени уговор-Лисабонски уговор-потписан је у **Лисабону 13. децембра 2007.** а ступио на снагу **1. децембра 2009. године.** Претходни уговори су сада укључени у актуелни пречишћени текст који обухвата Уговор о Европској унији и уговор о функционисању Европске уније. Уговор о стабилности, координацији и управљању у

економској и монетарној унији јесте међувладин уговор који су 2012. потписале све државе чланице, осим Чешке и Велике Британије, а који је ступио на снагу 1. јануара 2013. године.

Ово није уговор ЕУ већ је уговор међувладиног карактера, али се планира да он временом постане део права ЕУ. Он обавезује државе на строга правила која ће обезбедити буџетску дисциплину и ојачати евро зоном.

ПИТАЊА:

1. Које године је основана ЕУ?
2. Колико држава су чланице ЕУ?
3. Да ли је ЕУ давалац хуманитарне помоћи?
4. Који су планови ЕУ?
5. Кад је ступио на снагу Лисабонски уговор?